

Hernán Cortés amb tricorni

L'ex-ministre d'Interior José Barrionuevo ha perdut els papers. O s'ha begut l'enteneniment. Això és indiscutible. Jo entenc que aquest home estigui neguitós veient, dia a dia, augmentar d'una manera alarmant les possibilitats d'acabar dormint durant una bona temporada en una assolada habitació amb reixes de la presó d'Alcalá-Meco. I que, en sortir de les seves visites constants i obligades als Tribunals, se li escalfi la boca i digui al grapat de micròfons que li posen davant qualsevol cosa per sortir del pas. Però és que, en els últims dies, la cosa ja ha passat de mida. I les ha deixades anar de l'alçada d'un campanar.

L'empresonament del general Rodríguez Galindo –implicat fins a les celles en el segrest, tortura i assassinat dels refugiats José Antonio Lasa i José Ignacio Zabala– li va caure com una punyalada a l'antic cap dels “guardies de la porra”. Es veu que se l'estimava molt. El mateix dia que l'oficial de la Guàrdia Civil ingressava a la presó, Barrionuevo, acompanyat de José Luis Corcuera i l'ex-secretari d'estat Rafael Vera, van donar una conferència de premsa a corre-cuita a la seu del PSOE a Madrid per dir que se solidaritzaven amb ell. Però no contents i veient que el jutge Javier Gómez de Liano refusava el recurs que li van presentar i decidia mantenir tancat Rodríguez Galindo, “per evitar que pogués fer desaparèixer alguns rastres dels delictes investigats i eliminar actuals i futures proves de càrrec”, van presentar-se a la presó militar d'Alcalá de Henares a fer-li una visita i donar-li ànims.

Posteriorment, l'ex-ministre d'Interior va anar al Congrés dels diputats i allà, tan fresc, va dir ni més ni menys que veia un cert paral·lelisme entre el general Rodríguez Galindo i el conqueridor extremeny Hernán Cortés. Els informadors que el voltaven van fer cara de no entendre res, però Barrionuevo va recordar que Cortés, després de conquerir Mèxic, va passar tota la seva vida complicat en nombrosos plets a Espanya i que li posaven constantment “gent que no el volia gaire”. Amb Rodríguez Galindo –assegurava Barrionuevo– passa quasi el

mateix. És un home de grans mèrits a qui li compliquen la vida quatre penjats que li tenien ràbia. Davant d'aquesta explicació, evidentment, l'estupor dels interlocutors de l'ex-ministre va pujar a les seves cotes màximes. La majoria no sabia si plorar o riure. I algú d'ells, més atrevit, fins i tot va suggerir la possibilitat d'utilitzar un alcoholímetre per mesurar la quantitat d'alcohol que podia portar Barrionuevo en aquell moment a la sang.

Comparar Rodríguez Galindo amb Hernán Cortés –segons tots els historiadors consultats– és una animalada com un castell. A excepció, és clar, que s'estableixi un paral·lelisme esquizoide entre el Mèxic dels azteques i el País Basc. O entre la tasca exterminadora d'indígenes que va fer Cortés per aquelles terres i les operacions comandades per Rodríguez Galindo contra els militants, simpatitzants, familiars, amics i coneguts de l'organització ETA. Cortés –cal repassar la seva biografia– va ser tota la vida un ambiciós conspirador de qui no es van fiar mai les autoritats de la corona, com el governador de La Española, Diego Velázquez de Cuéllar, que no confiava en la seva lleialtat i el va destituir i empresonar més d'un cop. L'expedició per terres mexicanes de 1519 va ser una “expedició incontrolada” de Cortés que, després de liquidar el cabdill Moctezuma i apoderar-se

de la ciutat de Tenochtitlán, es va convertir en governador i capità general del regne de Nova Espanya fins que Carles V, tip del desgavell, va enviar una sèrie de funcionaris que, primer, li van rctallar el poder, després li van treure el càrrecs i finalment el van obligar a tornar a Espanya. Aquí es va veure obligat a passar davant els tribunals i després de molt d'estira i arrons, el rei el va fer marquès d'Oaxaca i el va deixar tornar a Mèxic sense funcions governatives.

José Barrionuevo ha sentit campanes, però segurament no ha llegit mai una bona biografia de Cortés. Esperem que ho faci les pròximes vacances –sense cometes– i així li pugui recomanar al seu amic Galindo que, quan surti dels embolics en què s'ha ficat, faci el mateix que va fer Cortés al final de la seva vida: instal·lar-se prop de Sevilla i organitzar una tertúlia literària i humanística. ■

XAVIER VINADER

“Comparar Galindo amb Cortés és una animalada com un castell. A excepció que s'estableixi un paral·lelisme entre el Mèxic dels azteques i el País Basc.”